

Latvijas Republikas Patentu valde

RŪPNIECISKĀ ĪPAŠUMA APELĀCIJAS PADOME

Citadeles iela 7/70, Rīga, LV-1010, tālr. 67099637, fakss 67099650, e-pasts valde@lrpv.gov.lv, www.lrpv.gov.lv

Apelācijas/iebilduma lietas šifrs:
RIAP/2017/WO 1 368 205 un
RIAP/2017/WO 1 368 205-Ie
(OP-2017-89)

LĒMUMS

Rīgā

2019. gada 8. oktobrī

Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padome (turpmāk - Apelācijas padome) šādā lietas izskatīšanas sastāvā:

priekšsēdētāja – D. Liberte,
locekļi – I. Bukina un I. Plūme-Popova,
sekretāre – Z. Gavare,

2019. gada 6. septembrī Apelācijas padomes sēdē izskatīja apelācijas iesniegumu (atbildi uz iebilduma iesniegumu), kuru profesionālā patentpilnvariece B. Kravale, vadoties no likuma "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" (turpmāk – LPZ) 39. panta sestās daļas un 17.¹ panta pirmās daļas un Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likuma (turpmāk – RI IPL) 113. panta noteikumiem, 2018. gada 16. aprīlī uzņēmēj sabiedrības SOPHARMA AD (Bulgārija) vārdā iesniegusi par Patentu valdes saskaņā ar preču zīmju starptautiskās reģistrācijas noteikumiem 2018. gada 3. janvārī pieņemto lēmumu par starptautiski reģistrētās preču zīmes **Videral sopharma** (figurāla zīme; turpmāk arī – fig.)

(preču zīmes īpašnieks – uzņēmēj sabiedrība SOPHARMA AD (Bulgārija); reģ. Nr. WO 1 368 205; reģ. dat. 01.06.2017; konvencijas prioritātes dati no pieteikuma Bulgārijā – 06.02.2017, 144864; paziņojuma par starptautisko reģistrāciju publ. dat. biļetenā "Gazette OMPI des marques internationales" – 05.10.2017; 5. klases preces)

aizsardzības pagaidu atteikumu (*Provisional Refusal of Protection*) Latvijā.

Apelācijas iesniedzējs lūdz atcelt Patentu valdes lēmumu atteikt starptautiski reģistrētās preču zīmes **Videral sopharma** (fig.) (reģ. Nr. WO 1 368 205) aizsardzību Latvijā.

Patentu valdes atteikums balstās uz iebildumu, kuru, vadoties no LPZ 18. panta, 39. panta piektās daļas un RI IPL 60. panta noteikumiem, 2017. gada 28. decembrī uzņēmēj sabiedrības PHARMANUTRA S.P.A. (Itālija) (turpmāk arī – iebilduma iesniedzējs) vārdā pret minētās starptautiski reģistrētās preču zīmes spēkā stāšanos Latvijā iesniegusi profesionāla patentpilnvariece A. Fortūna.

Iebilduma motivējums - sakarā ar apstrīdētās preču zīmes **Videral sopharma** (fig.) (reģ. Nr. WO 1 368 205) līdzību Latvijā agrākai iebilduma iesniedzēja Kopienas preču zīmei (*Apelācijas padomes piezīme: kopš 23.03.2016 pēc grozījumiem Padomes Regulā (EK) Nr. 207/2009 Kopienas preču*

zīmi sauc par Eiropas Savienības preču zīmi) **SIDERAL** (Nr. EUTM 004543369) un attiecīgo preču identiskumu un līdzību pastāv iespēja, ka patērētāji minētās zīmes sajauc vai uztver kā savstarpēji saistītas (LPZ 7. panta pirmās daļas 2. punkts).

16.04.2018 Apelācijas padomē saņemts apstrīdētās zīmes īpašnieka pārstāves patentpilnvarnieces B. Kravales lūgums iebilduma iesniedzējam iesniegt acīmredzamus un pietiekamus pierādījumus par pretstatītās zīmes **SIDERAL** (Nr. EUTM 004543369) faktisko izmantošanu Eiropas Savienībā.

11.12.2018 Apelācijas padomē saņemti iebilduma iesniedzēja puses papildu paskaidrojumi un pierādījumi.

16.08.2019 Apelācijas padomē saņemti apstrīdētās zīmes īpašnieka pārstāves papildinājumi apelācijai (atbildei uz iebildumu).

Apmierinot apstrīdētās zīmes īpašnieka pārstāves 16.08.2019 izteikto lūgumu, 16.08.2019 lietai noteikta izskatīšana mutvārdu procesā Apelācijas padomes sēdē.

Apelācijas padomes sēdē piedalījās:

- iebilduma iesniedzēja pārstāvis patentpilnvarnieks J. Fortūna;
- apstrīdētās preču zīmes īpašnieka pārstāve patentpilnvarniece B. Kravale.

Aprakstošā daļa

1. Apstrīdētā preču zīme **Videral sopharma** (fig.) (reģ. Nr. WO 1 368 205) starptautiski, arī attiecībā uz Latviju, reģistrēta kā krāsaina figurāla zīme – horizontāli izstiepts zaļu kastītes iepakojuma pretskats, kuru horizontāli uz pusēm sadala tumši zaļa josla. Iepakojuma kreisajā augšējā daļā novietots tumši ziliem burtiem izpildīts vārds “Videral”, savukārt tā lejasdaļā – zilas krāsas josla, kas, sākot no kreisās uz labo pusi, pakāpeniski paliek tumšāka. Šīs joslas kreisajā apakšējā pusē novietots tumši zaļš sešstūris, kuru daļēji aizsedz piliens, savukārt tās labajā apakšējā stūrī novietots iebilduma iesniedzēja logo un nosaukums “sopharma”, kas izpildīts tumši zilas krāsas burtiem.

Zīme reģistrēta šādām 5. klases precēm: “farmaceitiskie preparāti kaulu sistēmas ārstēšanai un profilaksei”.

2. Pretstatītā zīme **SIDERAL** (Nr. EUTM 004543369; pieteik. dat. 15.07.2005; reģ. dat. 20.04.2006; publ. dat. 29.05.2006; atjaunošanas dat. 09.07.2015) reģistrēta kā vārdiska zīme 5. klases precēm “uztura bagātinātāji cilvēkam”.

3. Iebilduma iesniedzēja puse, atsaucoties uz LPZ 7. panta pirmās daļas 2. punktu, lūdz atzīt preču zīmes **Videral sopharma** (fig.) (reģ. Nr. WO 1 368 205) reģistrāciju Latvijā par spēkā neesošu un argumentē to šādi:

3.1. apstrīdētā preču zīme **Videral sopharma** (fig.) (reģ. Nr. WO 1 368 205) starptautiski, arī attiecībā uz Latviju reģistrēta 01.06.2017 ar prioritāti no 06.02.2017. Savukārt pretstatītā zīme **SIDERAL** (Nr. EUTM 004543369) reģistrācijai pieteikta 15.07.2005, tādējādi var secināt, ka pretstatītā zīme ir agrāka zīme LPZ 7. panta otrās daļas izpratnē;

3.2. apstrīdētā zīme ir reģistrēta 5. klases precēm “farmaceitiskie preparāti kaulu sistēmas ārstēšanai un profilaksei”, kas ir līdzīgas 5. klases precēm “uztura bagātinātāji cilvēkam”, kam reģistrēta pretstatītā zīme. Preču līdzības novērtēšanā izšķiroša nozīme ir patērētāju uztverei. Patērētāji ir pieraduši, ka gan farmaceitiskos preparātus, gan uztura bagātinātājus galvenokārt izplata aptiekās un ka farmaceitiskās rūpnīcas ražo plašu farmaceitisko izstrādājumu spektru. Pat ja normatīvie akti neļauj norādīt, ka uztura bagātinātājs paredzēts slimības ārstēšanai, no prakses zināms, ka tos lieto organisma stiprināšanai, piemēram, lai uzņemtu trūkstošās vielas un vitamīnus – tātad ar mērķi uzlabot veselību;

3.3. Vispārējā tiesa savā spriedumā norāda: “uztura bagātinātāji, kuri, stingri ņemot, nav zāles, tomēr ir ar veselības jomu saistītas preces, jo tās ir paredzētas veselības uzlabošanai” (*Vispārējās tiesas sprieduma T-262/14, Bioncs GmbH v Lekšējā tirgus saskaņošanas birojs (preču zīmes un dizainparaugi) (tagad – Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojs - EUIPO), BIONCES, 19. punkts*). Tiesa arī norāda, ka uztura bagātinātāji ir vielas, kas sagatavotas īpašām uztura prasībām ar mērķi ārstēt vai novērst slimību. Šīs preces var tikt izmantotas pirms citu preparātu lietošanas vai kopā ar citiem preparātiem. Uztura bagātinātājiem var būt arī terapeitiska iedarbība, un to raksturs un mērķis ir līdzīgs farmaceitisko preparātu raksturam un mērķim, ciktāl tos lieto slimību ārstēšanai vai profilaksei. Šo preču patērētāji sakrīt, un šīs preces diezgan bieži izmanto kopā. Turklāt šīm precēm ir vieni un tie paši izplatīšanas kanāli, proti, aptiekas. Tātad var secināt, ka šīs preces [uztura bagātinātāji un farmaceitiskie preparāti] ir līdzīgas (*turpat, 24. punkts*). Vispārējā tiesa norāda arī, ka uztura bagātinātāji nav paredzēti izmantošanai kā parasts ēdiens, bet tiek patērēti, lai novērstu medicīniskās problēmas un uzturvielu trūkumu (*Vispārējās tiesas sprieduma T-221/12, Sunrider v EUIPO, iSUN fresh, 70. punkts*);

3.4. tātad no iepriekšminētā var secināt, ka salīdzināmās preces - farmaceitiskie preparāti un uztura bagātinātāji - ir atzīstamas par līdzīgām, it īpaši ņemot vērā to kopīgās pazīmes, proti:

- kā vienas, tā otras saistītas ar veselības uzlabošanu vai jau esošu problēmu novēršanu;
- to devu, formas (tabletes, kapsulas, dražejas, pastilas, pilieni, pulvera maisiņi) un lietošanas metodes ir līdzīgas;
- to galalietotāji ir vieni un tie paši – personas, kurām ir veselības problēmas vai pastāv risks tām rasties;
- kā vienas, tā otras nereti iesaka lietot ārsts vai farmaceits;
- gan farmaceitiskos preparātus, gan uztura bagātinātājus tirgo aptiekās un tos var ražot vienās un tajās pašās rūpnīcās;
- visu šo preču sastāvdaļas ir ķīmiski materiāli vai augu ekstrakti.

Uztura bagātinātājus var lietot kopā ar farmaceitiskajiem preparātiem vai pēc farmaceitisko preparātu kursa beigām tos nomainīt;

3.5. apstrīdētajā zīmē dominējošais vārdiskais elements ir “Videral”. Grafiskie elementi apstrīdētajā zīmē ir triviāli, savukārt apzīmējums “sopharma” ir apstrīdētās zīmes īpašnieka nosaukums, kas tiek lietots uz visiem apstrīdētās zīmes īpašnieka produktiem. Vidusmēra patērētājs, aprakstot vai nosaucot attiecīgās preces, lietos tieši vārdu “Videral”;

3.6. salīdzināmo zīmju elementi “Videral” un “SIDERAL” atšķiras tikai ar vienu – pirmo burtu. To kopējais skanējums un vizuālais izskats ir ļoti tuvs. Tas, ka abi apzīmējumi ir salīdzinoši gari un tiem nav Latvijas patērētājiem zināmas semantiskas nozīmes, ļauj zīmes uzskatīt par fonētiski un vizuāli līdzīgām;

3.7. patērētāju uztverē parasti lielāka nozīme ir preču zīmes sākumdaļai. Izskatāmajā lietā būtu jāsalīdzina apzīmējumu “Videral” un “SIDERAL” sākumdaļas, proti, pirmās zilbes “Vi” un “Si”. Sakrītošo patskaņu “i” dēļ un tāpēc, ka līdzskaņi izrunā ir mazāk saklausāmi nekā patskaņi, - tās ir jāvērtē kā līdzīgas. Un ja salīdzināmo vārdisko apzīmējumu sākumdaļas ir līdzīgas, bet pārējā daļā tās ir identiskas, tad kopumā apzīmējumi neapšaubāmi ir vērtējami kā līdzīgi;

3.8. pie analogiska secinājuma ir nonākusi arī Vispārējā tiesa, izskatot zināmā mērā līdzīgu strīdu. Salīdzinot vārdiskos apzīmējumus “GITANA” un “KiTANA”, tā secina, ka vizuāli abu preču zīmju atšķirība vienīgi ar to pirmajiem burtiem nav pietiekama, lai neitralizētu visu pārējo burtu identiskumu. Arī vērtējot apzīmējumu “GITANA” un “KiTANA” fonētisko līdzību, tiesa secina, ka, ievērojot zīmju pirmo zilbju līdzību, kā arī otrās un trešās zilbes identiskumu, zīmju kopiespaids fonētiskā ziņā ir ļoti līdzīgs. Papildus minētajam, ņemot vērā, ka apzīmējumam “KiTANA” nav semantiskās nozīmes, zīmes nav iespējams salīdzināt konceptuāli. Tādējādi ņemot vērā apzīmējumu fonētisko un vizuālo līdzību, pastāv zīmju sajaukšanas iespēja (*Vispārējās tiesas sprieduma T-569/11, Gitana SA v EUIPO, GITANA, 50., 60., 67. punkts*);

3.9. vidusmēra patērētājam ļoti reti ir dota iespēja salīdzināt dažādas preču zīmes vienu blakus otram, parasti tam jāpaļaujas uz atmiņā palikušu nepilnīgu priekšstatu par kādu zīmi (*Eiropas Savienības Tiesa*

prejudiciālā nolēmuma lietā C-342/97, *Lloyd Schuhfabrik Meyer & Co. GmbH v Klijsen Handel BV*, 26. punkts);

3.10. Apelācijas padome jau ir skatījusi lietu (RIAP/2017/M 68 848-Ie) ar līdzīgiem apstākļiem starp šīm pašām pusēm, apmierinot Itālijas uzņēmēj sabiedrības PHARMANUTRA S.P.A. iebildumu pret vārdiskas preču zīmes **VIDERAL** reģistrāciju Latvijā. Šo lēmumu apstiprināja arī Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa ar spriedumu lietā Nr. C30514517. Izskatāmā lieta atšķiras tikai ar to, ka apstrīdētā zīme pieteikta kā figurāla zīme, taču tās grafiskais izpildījums nav tik oriģināls un nerada būtiski atšķirīgu kopiespaidu no pretstatītās zīmes.

4. Iebilduma iesniedzēja puse 11.12.2018 lietai pievienotajos materiālos sniedz pierādījumus par pretstatītās zīmes izmantošanu, tajā skaitā atsaucoties uz uzņēmēj sabiedrības PHARMANUTRA S.P.A. prezidenta *Dr. Andrea Lacorte* 2016. gada 18. oktobra ar zvērestu apliecināto rakstveida liecību (turpmāk – liecība) un tai pievienotajiem materiāliem (*pievienots liecības pilns tulkojums*):

- ar pretstatīto zīmi **SIDERAL** (Nr. EUTM 004543369) iebilduma iesniedzējs marķē uztura bagātinātāju dzelzs līmeņa paaugstināšanai cilvēka organismā;

- preču zīmes **SIDERAL** (Nr. EUTM 004543369) izmantošana ir uzsākta 2005. gadā Itālijā, un kopš tā laika zīme ir izmantota bez pārtraukuma. Kopējie dati par uztura bagātinātāja “SIDERAL” kapsulu pārdošanas apjomu Eiropā laika posmā no 2011.-2016. gadam rāda, ka ir novērojams pārdošanas apjoma pieaugums gandrīz piecas reizes un apgrozījums pārsniedzis 2 miljonus eiro (*liecība satur konkrētākus datus par pārdošanas apjomu (gan kapsulu skaitu, gan naudas izteiksmē) vairākās Eiropas Savienības dalībvalstīs*);

- preces ar zīmi **SIDERAL** tiek pārdotas aptiekās, piemēram, Itālijā, Grieķijā, Šveicē un Zviedrijā (*materiāliem pievienotas kopijas no rēķiniem par produktu “SIDERAL CAPS”, “SIDERAL FORTE CAPS”, “CARDIOSIDERAL CAPS”, “SIDERAL FOLICO” pārdošanu Itālijā, Grieķijā, Šveicē, Zviedrijā laika periodā no 2012. -2017. gadam*);

- iebilduma iesniedzējs aktīvi reklamē produkciju ar pretstatīto zīmi savā mājaslapā (*materiāliem pievienotas 20.11.2018 Interneta izdrukas no iebilduma iesniedzēja mājaslapām, kas adresētas Zviedrijas, Grieķijas, Itālijas patērētājiem*). Tāpat reklāma ar pretstatīto zīmi tika izvietota uz jahtas, kas piedalījās regatē Itālijā no 2012. gada 31. maija līdz tā paša gada 2. jūnijam (*materiāliem pievienota minētās jahtas fotogrāfija*);

- informācija par iebilduma iesniedzēju un tā ražoto produkciju, tās izplatīšanas kanāliem pieejama uzņēmuma mājaslapā <http://www.pharmanutra.it/en> (*liecībai pievienotas Interneta izdrukas no minētās mājaslapas ar fragmentu tulkojumu latviešu valodā*);

- par produkta ar pretstatīto zīmi **SIDERAL** atpazīstamību liecina rakstu izlase no specializētajiem izdevumiem (*liecībai pievienotas četru pētījumu publikāciju kopijas ar fragmentu tulkojumu latviešu valodā*).

5. Apstrīdētās preču zīmes **Videral sopharma** (fig.) (reģ. Nr. WO 1 368 205) īpašnieks (tā pārstāve) iebildumu neatzīst un lūdz to noraidīt, pamatojoties uz šādiem argumentiem:

5.1. izskatot faktiskās izmantošanas pierādījumus, var secināt, ka pretstatītās zīmes **SIDERAL** izmantošana ir pierādīta tikai uz uztura bagātinātājiem, kas satur dzelzi, C un B grupas vitamīnus. Turklāt no materiāliem var konstatēt, ka apzīmējums “SIDERAL” tiek lietots tikai kopā ar dažādiem citiem papildu apzīmējumiem (Sideral Forte, Sideral cardio, Sideral Folicio u.c.). Tā kā uztura bagātinātāji nav farmaceitiskie preparāti, tos var iegādāties ne tikai aptiekās, bet arī citās tirdzniecības vietās. Cena konkrētajam produktam, kas tiek marķēts ar pretstatīto zīmi, ir pietiekami augsta - 29,34 eiro (*atbildei pievienota Interneta izdrukā no mājaslapas www.visaszales.lv*), lai patērētājs to iegādātos tikai pēc rūpīgas izpētes;

5.2. apstrīdētā zīme **Videral sopharma** (fig.) ir krāsaina figurāla zīme, kas ietver vārdiskos elementus “Videral”, “sopharma” un uzņēmumam Sopharma AD raksturīgo simbolu, kā arī vairākus grafiskus elementus. Ir acīmredzams, ka apstrīdētajā zīmē ir vairāk elementu nekā tikai viens vārds “Videral”, tāpēc nevar salīdzināt pretstatīto zīmi **SIDERAL** tikai ar vienu apstrīdētās zīmes elementu “Videral”;

5.3. apstrīdētā zīme ir reģistrēta farmaceitiskajiem preparātiem kaulu sistēmas ārstēšanai un profilaksei. Saskaņā ar Valsts zāļu reģistrā norādīto informāciju “Videral” ir medikaments, kura aktīvā sastāvdaļa ir *holikalCIFEROLS*. Tas ir recepšu medikaments, kas turklāt ir iekļauts valsts kompensējamo zāļu sarakstā, attiecīgi to var iegādāties aptiekās tikai ar farmaceita starpniecību tikai pēc ārsta izrakstītas receptes. Zāles ir šķīdums pilienu formā. Tā maksimālā pieļaujamā cena aptiekās ir nepilni četri eiro par iepakojumu (*atbildei pievienota Interneta izdruka no mājaslapas www.zva.gov.lv*);

5.4 vizuāli salīdzināmās zīmes ir atšķirīgas. Pretstatītā zīme ir reģistrēta kā viens vārds “SIDERAL”, kamēr apstrīdētā zīme ir krāsaina grafiska zīme. Arī vārdu “Videral” un “Sideral” atšķirība ir būtiska ne tikai tāpēc, ka patērētāji parasti zīmju sākumdaļu patur prātā vairāk, bet arī praktisku apsvērumu dēļ, proti, zāļu izplatītāju mājaslapās un datu bāzēs produkti ir sakārtoti alfabētiski. Līdz ar to, skatot produktu ar pirmo burtu “S”, attiecīgajā sarakstā neparādīsies preparāts ar burtu “V” un otrādi (*atbildei pievienotas Interneta izdrukas no mājaslapas www.visaszales.lv*);

5.5. fonētiski zīmes ir pietiekami atšķirīgas, jo pretstatītā zīme tiks nosaukta tikai pēc vienīgā vārdiskā elementa “SIDERAL”, kamēr apstrīdētā zīme tiks nosaukta kā “Videral sopharma”, tādējādi novēršot zīmju sajaukšanas iespēju;

5.6. nepamatots ir iebilduma iesniedzēja apgalvojums, ka salīdzināmajiem apzīmējumiem nav Latvijas patērētājiem zināmas semantiskās nozīmes. Vārds “Videral” tiešām ir fantāzijas vārds bez skaidras vai asociāciju raisošas nozīmes, bet vārdam “SIDERAL” ir vairākas nozīmes, kuras izmanto medicīnā, astronomijā, ķīmijā, matemātikā un citās jomās. Pirmkārt, vārddāļa “sidero-” saliktenos norāda uz dzelzi, piemēram, *siderocīts* – eritrocīts, kas satur dzelzi, kas nav saistīta ar hemoglobīnu; *sideropēnija* – dzelzs trūkums, īpaši asinīs; *sideroderma* – ādas bronzas nokrāsa, kas radusies dzelzsmaiņas traucējumu dēļ; *sideroprīvs* – tāds, kam trūkst dzelzs; *sideroze* – dzelzs sāļu nogulšņu veidošanās audos; *siderīts* – minerāls, dzelzs karbonāts (*K. Rudzītis, Terminologia medica, latīņu-latviešu medicīnas terminu vārdnīca, 2005; 1115. lpp. un Svešvārdu vārdnīca, J. Baldunčika redakcija, izdevniecība “Jumava”, 2005, 716. lpp.*). Otrkārt, jēdzienam “sideral” vai “sideral” (no latīņu valodas *sideralis, sider, sidus* – zvaigzne, zvaigznājs) ir skaidra nozīme angļu valodā – zvaigznes, zvaigžņu, saistīts ar zvaigznēm vai laika mērīšanu attiecībā pret zvaigžņu novietojumu (*atbildei pievienotas izdrukas no mājaslapas <https://lv.globe.com/la/lv/sidus> un Tildes angļu-latviešu datorvārdnīcas*). Patērētājiem var būt zināmi arī tādi jēdzieni kā siderālā astroloģija, siderālais laiks, siderālā diena, mēnesis vai gads, siderālais periods utt. Šādu patērētāju uztveri pastiprina uz preparāta “SIDERAL” izvietotais attēls, kas raisa asociācijas ar zvaigznāju, stariem vai kosmisku ķermeni;

5.7. Eiropas Savienības tiesas savos spriedumos apstiprina, ka semantiskās atšķirības noteiktos apstākļos var neitralizēt vizuālo un fonētisko līdzību starp attiecīgajiem apzīmējumiem, ar nosacījumu, ka vismaz vienam no attiecīgajiem apzīmējumiem jābūt skaidrai un konkrētai nozīmei, kuru attiecīgais patērētājs varētu uzreiz uztvert. Tā secinājusi Vispārējā tiesa, salīdzinot, piemēram, preču zīmes PICARO un PIKASSO (*sprieduma T-185/02 Claude Ruiz-Picasso, Paloma Ruiz-Picasso, Maya WidmaierPicasso, Marina Ruiz-Picasso un Bernard Ruiz-Picasso v ITSB (EUIPO) [2004] 56. punkts*) un preču zīmes NARS (fig.) un MARS (fig.) (*sprieduma T-88/05 Quelle AG v ITSB (EUIPO) [2007] 70. punkts*);

5.8. tā kā no semantiskā viedokļa vārdiskais apzīmējums “SIDERAL” attiecīgajai patērētāju daļai būs labi zināms, savukārt zīmi **Videral sopharma** (fig.) patērētāji uztvers kā tādu, kam nav jēdzieniskās nozīmes, nav iespējama zīmju sajaukšana;

5.9. preces, kurām reģistrētas vai lietotas salīdzināmās zīmes, atšķiras pēc sastāva, indikācijām, formas, iegādes veida un cenas. Patērētājs noteikti atšķir uztura bagātinātāju, kas brīvi iegādājams interneta veikalos, turklāt maksā 30 eiro, no zālēm, kuras iegādājamas tikai pēc ārsta receptes (tātad pirms zāļu iegādes obligāts ir ārsta apmeklējums) un var saņemt bez maksas, jo tās ir valsts kompensējams medikaments;

5.10. apstrīdētajā zīmē ir ietverts arī apstrīdētā zīmes īpašnieka nosaukums un logo. Tieši šis apstāklis patērētājiem skaidri norāda, kas ir zīmes īpašnieks, proti, zāļu ražotājs. Tātad izpildās preču

zīmes pamatfunkcija – garantēt preču izcelsmes identitāti patērētājam, sniedzot iespēju tam bez sajaukšanas iespējas atšķirt marķētās preces no citām, kam ir cita izcelsme. Sopharma AD ir viens no lielākajiem farmaceitiskajiem uzņēmumiem pasaulē ar vairāk nekā 80 gadus senu vēsturi. Latvijas zāļu reģistrā ir iekļauti gandrīz 60 “Sopharma” produkti. Tas nozīmē, ka apstrīdētās zīmes īpašnieks ir labi zināms Latvijas patērētājiem, tāpēc tā nosaukuma iekļaušana preču zīmē izslēdz preču zīmju sajaukšanas iespēju.

Motīvu daļa

1. No lietas materiāliem var konstatēt, ka iebildums un apelācija (atbilde uz iebildumu) ir iesniegti saskaņā ar LPZ, starptautiskās reģistrācijas noteikumos un RIPL paredzēto kārtību, tādējādi nav šķēršļu, lai tos izskatītu pēc būtības.

2. Iebilduma iesniedzējs atsaucas uz LPZ 7. panta pirmās daļas 2. punkta noteikumiem, kas nosaka, ka preču zīmes reģistrāciju var atzīt par spēkā neesošu, ja sakarā ar tās identiskumu vai līdzību agrākai preču zīmei un attiecīgo preču vai pakalpojumu identiskumu vai līdzību pastāv iespēja, ka attiecīgie patērētāji minētās zīmes sajauc vai uztver kā savstarpēji saistītas.

3. LPZ 23. panta trešā prim daļa nosaka, ka, ja iebilduma iesniegums pilnībā vai daļēji pamatots ar agrāku preču zīmi, pēc kuras reģistrācijas pagājuši ne mazāk kā pieci gadi, apstrīdētās preču zīmes īpašnieks ir tiesīgs pieprasīt, lai iebilduma iesnieguma iesniedzējs sniedz acīmredzamus un pietiekamus pierādījumus par šīs agrākās preču zīmes faktiski izmantošanu atbilstoši šā panta noteikumiem. Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padome šādus iebilduma iesnieguma pamatojumus neņem vērā, ja pēc minētā pieprasījuma attiecīgie pierādījumi nav iesniegti vai ja šādu pierādījumu nav attiecībā uz pēdējiem pieciem gadiem pirms iebilduma iesnieguma iesniegšanas. Ja pretstatītā agrākā preču zīme tikusi izmantota tikai saistībā ar daļu no precēm vai pakalpojumiem, kuriem tā reģistrēta, Rūpnieciskā īpašuma apelācijas padome izskata minētos iebilduma iesnieguma pamatojumus tikai attiecībā uz precēm un pakalpojumiem, par kuriem iesniegti acīmredzami un pietiekami pierādījumi.

4. Pieprasījums iesniegt acīmredzamus un pietiekamus pierādījumus par pretstatītās Eiropas Savienības preču zīmes **SIDERAL** (Nr. EUTM 004543369) faktiski izmantošanu iesniegts 16.04.2018 (apelācijas (atbildes uz iebildumu) iesniegšanas termiņš bija 26.04.2018), līdz ar to tas uzskatāms par iesniegtu termiņā.

5. LPZ 39.⁴ panta pirmā daļa nosaka, ka, ja, pamatojoties uz agrāku Kopienas preču zīmi, iesniegts iebilduma iesniegums pret preču zīmes reģistrāciju (18. pants) un apstrīdētās preču zīmes īpašnieks izmanto tiesības pieprasīt pierādījumus par agrākas preču zīmes izmantošanu (23. panta trešā prim daļa), jāievēro Padomes regulas Nr. 207/2009 15. panta noteikumi.

Padomes 2009. gada 26. februāra regulas (EK) Nr. 207/2009 par Kopienas preču zīmi (kodificēta versija) 15. panta 1. punkta pirmā daļa paredz, ka, ja piecu gadu laikā pēc Kopienas preču zīmes reģistrācijas tās īpašnieks nav sācis to Kopienā patiesi izmantot saistībā ar precēm vai pakalpojumiem, attiecībā uz ko tā ir reģistrēta, vai ja tās izmantošana ir pārtraukta uz nepārtrauktu piecu gadu ilgu laika periodu, uz Kopienas preču zīmi attiecina šajā regulā paredzētās sankcijas, ja vien šai neizmantošanai nav pamatotu iemeslu.

Ar 2015. gada 16. decembra Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2015/2424, ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 207/2009 par Kopienas preču zīmi, Komisijas Regulu (EK) Nr. 2868/95, ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 40/94 par Kopienas preču zīmi, un atceļ Komisijas Regulu (EK) Nr. 2869/95 par maksām, kas jāmaksā Iekšējā tirgus saskaņošanas birojam (preču zīmes un dizainparaugi), Kopienas preču zīme ir pārsaukta par Eiropas Savienības preču zīmi.

6. No iebilduma lietā esošajiem materiāliem izriet, ka pretstatītā Eiropas Savienības preču zīme **SIDERAL** (Nr. EUTM 004543369) ir reģistrēta 20.04.2006. Tātad uz iebilduma iesniegšanas brīdi (28.12.2017) no pretstatītās preču zīmes reģistrācijas ir pagājuši vairāk nekā pieci gadi. Līdz ar to apstrīdētās preču zīmes īpašnieka pārstāve ir pamatoti pieprasījusi iebilduma iesniedzējam iesniegt pierādījumus par šīs zīmes faktiski izmantošanu.

7. Lietā esošie materiāli par pretstatītās preču zīmes izmantošanu iepriekšminēto noteikumu izpratnē vērtējami attiecībā uz pēdējiem pieciem gadiem pirms iebilduma iesniegšanas, tas ir, laikposmā no 2012. gada 27. decembra līdz 2017. gada 27. decembrim. Apelācijas padomes ieskatā iesniegtie pierādījumi apliecina preču zīmes **SIDERAL** (Nr. EUTM 004543369) faktisku izmantošanu Eiropas Savienībā šajā laikposmā attiecībā uz uztura bagātinātājiem cilvēkam. Lai arī preču pavadzīmēs lietoti apzīmējumi “SIDERAL FORTE CAPS”, “SIDERAL CAPS”, “CARDIOSIDERAL CAPS” un “SIDERAL FOLICO”, Apelācijas padomes ieskatā visi šie papildu elementi ir ar vairāk vai mazāk aprakstošu raksturu un būtībā neietekmē pretstatītā apzīmējuma “SIDERAL” atšķirtspēju. Apzīmējums “CAPS” acīmredzot norāda uz uztura bagātinātāja formu, proti, ka tas ir kapsulās. Apzīmējums “FORTE” visdrīzāk attiecināms uz zāļu stiprumu (*latīņu valodā „fortis” – tāds, kam raksturīgs izturīgums, stiprums; skat. V. Skujiņa, Latīņu un grieķu cilmes vārddāļu vārdnīca; R., izdevniecība „Kamene”, 1999; 41. lpp.*), proti, ka attiecīgajā preparātā aktīvā viela ir lielākā daudzumā nekā parasti. Vārddāļa “CARDIO” attiecībā uz 5. klases precēm ir bieži lietota un salikteņos, piemēram, kardiologs, kardiogramma, norāda uz sirdi (*cardia – sirds; Kristaps Rudzītis, Latīņu – latviešu medicīnas terminu vārdnīca, 2005, 213. lpp.*). Visbeidzot apzīmējums “FOLICIO” norāda uz folijskābes klātbūtni preparātā (*acido folico - no itāļu valodas nozīmē folijskābe; skat. https://en.wiktionary.org/wiki/acido_folico*), kas ir svarīgs ūdenī šķīstošs vitamīns, nepieciešams cilvēka imūnsistēmas un sirds un asinsvadu sistēmas normālai attīstībai un darbībai. Iesniegtie materiāli demonstrē preparāta “SIDERAL” piegādes laikposmā no 2012. gada līdz 2014. gadam Itālijā un no 2015. gada līdz 2017. gadam Itālijā, Grieķijā, Zviedrijā un Šveicē. Turklāt iebilduma iesniedzējs ar zvērestu apliecinātājā rakstveida liecībā sniedzis informāciju par preču apgrozījumu par citām Eiropas Savienības dalībvalstīm, piemēram, Horvātiju, Zviedriju, Austriju, Lietuvu, Igauniju, Latviju. Attiecīgo preču pārdošanu izskatāmajā laikposmā nevar uzskatīt par gadījuma rakstura lietojumu, jo iesniegtie preču pārdošanas apjomi liecina, ka sākotnēji iebilduma iesniedzējs preparātu “SIDERAL” realizējis Itālijā, bet vēlāk – attiecīgi 2015. un 2016. gadā – paplašinājis savu darbību arī uz citām Eiropas Savienības dalībvalstīm. Kopējais preparāta “SIDERAL” realizācijas apjoms izskatāmajā laika periodā ir palielinājies vairākas reizes. Tādējādi Apelācijas padome uzskata, ka minētās zīmes lietojums attiecīgajā laikposmā atbilst tādai šīs zīmes lietošanai komercdarbībā, kuras mērķis ir uzturēt tirgū noteiktu vietu attiecīgajai produkcijai. Bez tam Apelācijas padome ņem vērā, ka apstrīdētās zīmes īpašnieka pārstāve apelācijā (atbildē uz iebildumu) atzīst, ka iesniegtie materiāli ļauj secināt par pretstatītās zīmes izmantošanu attiecībā uz uztura bagātinātājiem dzelzs līmeņa paaugstināšanai.

8. No iebilduma lietas materiāliem konstatējams, ka pretstatītā Eiropas Savienības zīme **SIDERAL** (Nr. EUTM 004543369) reģistrācijai pieteikta 15.07.2005. Apstrīdētā zīme **Videral sopharma** (fig.) (reģ. Nr. WO 1 368 205) starptautiski reģistrēta, arī attiecībā uz Latviju, ar prioritāti no 06.02.2017. Tātad pretstatītā zīme ir agrāka preču zīme LPZ 7. panta otrās daļas izpratnē.

9. Par attiecīgajiem patērētājiem šajā lietā jāuzskata gan speciālisti (medicīnas darbinieki un farmaceiti), gan patērētāji kopumā. Jāpiekrīt viedoklim, ka Latvijas vidusmēra patērētājs ir labi informēts, uzmanīgs un apdomīgs, it īpaši jomā, kas saistīta ar veselību. Tas pats attiecas arī uz speciālistu, tikai ar piebildi, ka viņa zināšanas konkrētajā jomā ir padziļinātas.

10. Salīdzināmās zīmes reģistrētas 5. klases precēm. Apstrīdētā zīme attiecas uz farmaceitiskajiem preparātiem kaulu sistēmas ārstēšanai un profilaksei. Pretstatītā zīme reģistrēta un izmantota uztura bagātinātājiem cilvēkam. Apelācijas padomes ieskatā patērētāji ir pieraduši, ka gan farmaceitiskos preparātus, gan uztura bagātinātājus galvenokārt izplata aptiekās, turklāt farmaceitiskās rūpnīcas lielākoties ražo plašu farmaceitisko izstrādājumu spektru, proti gan farmaceitiskos preparātus, gan uztura bagātinātājus. Pat ja normatīvie akti neļauj norādīt, ka uztura bagātinātājs paredzēts slimību ārstēšanai, no prakses zināms, ka tos lieto organisma stiprināšanai, piemēram, lai uzņemtu trūkstošās vielas un vitamīnus – tātad ar mērķi uzlabot veselību. Apstrīdētās zīmes īpašnieka puse norāda, ka minētie produkti būtiski atšķiras gan pēc cenas, gan iegādes procesa un indikācijām. Apelācijas padomes ieskatā ir ierasta prakse, ka ārsti paralēli farmaceitiskajiem preparātiem akūtā slimības fāzē izraksta organismu spēcinošus vitamīnus un minerālvielas, proti, uztura bagātinātājus. Tādējādi viena un tā paša slimnieka aptiecinā vienlaikus var atrasties gan uz receptes pamata iegādāts farmaceitiskais preparāts, kas marķēts ar apstrīdēto zīmi, gan ar pretstatīto zīmi marķētais uztura bagātinātājs. Turklāt, ir jāpiekrīt, ka tādi apstākļi kā preparāta cena vai tā atrašanās valsts kompensējamo zāļu sarakstā ir mainīgi un nevar būt

izšķiroši preču līdzības novērtējumā. Kopumā ņemot, Apelācijas padome apšaubā, ka patērētāji šos abus preparātu veidus (farmaceutiskie preparāti un uztura bagātinātāji) uztvers ar krasi atšķirīgu izcelsmi un nolūku.

11. Apelācijas padome var tiktāl piekrist apstrīdētās zīmes īpašnieka pārstāvei, ka atšķirībā no iepriekš Apelācijas padomē skatītā iebilduma RIAP/2017/M 68 848-Ie, šajā gadījumā apstrīdētā zīme reģistrēta kā figurāla zīme, un bez vārdiskā elementa “Videral” ietver arī citus vārdiskus un grafiskus elementus. Tomēr Apelācijas padome secina, ka neviens no šiem papildu elementiem neienes tik būtiskas atšķirības, lai varētu atzīt abu zīmju līdzpastāvēšanu. Apelācijas padome nevar piekrist, ka apstrīdētās zīmes īpašnieka logo un nosaukuma ietversana apstrīdētajā zīmē novērs salīdzināmo zīmju sajaukšanas iespēju. Šāda pieeja zīmju salīdzināšanā novestu pie absurdas situācijas, proti, ka dažādi komersanti varētu reģistrēt zāles (preču zīmes) ar vienu un to pašu nosaukumu, tikai pievienojot savu uzņēmuma nosaukumu. Turklāt apstrīdētās zīmes figurālais izpildījums atbilst standarta zāļu iepakojumam. Apelācijas padome apšaubā, ka patērētājiem apstrīdētā zīme varētu palikt atmiņā tieši pēc krāsu salikuma un joslu novietojuma.

Apstrīdētās zīmes īpašnieka pārstāve uzsver, ka pretstatītajai zīmei ir semantiska nozīme, kuru varētu uztvert attiecīgie patērētāji, proti, vārddāļa “sidero-” saliktnos norāda uz dzelzi, kā arī no latīņu valodas “sideralis”, “sider”, “sidus” nozīmē “zvaigzne”, “zvaigznājs”. Apelācijas padome uzskata, ka latīņu valodas jēdziena “sideralis” nozīmi saistībā ar zvaigznēm visdrīzāk zinās tikai speciālists astronomijā vai tāds, kas īpaši interesējas par šo jomu, tādējādi šādas asociācijas noteikti neradīsies lielākajai daļai patērētāju, kuri iegādājas uztura bagātinātājus. Attiecībā uz informāciju, ka vārddāļa “sidero-” saliktnos norāda uz dzelzi, vispirms jāsecina, ka lietā nav materiālu, kas Apelācijas padomi pārliecinātu par šādu patērētāju uztveri. Tieši pretēji, Apelācijas padomes ieskatā patērētāji vairāk ir pieraduši, ka, apzīmējot dzelzi saturošus preparātus, tiek izmantots latīņu valodas vārds “ferrum” (*dzels; Latīņu-latviešu valodas vārdnīca, sastādījis A. Gavrilovs, izdevniecība “Zvaigzne”, 1994, 67. lpp.*). Ievadot Interneta meklētājprogrammā *Google* vārdus “dzelzi saturoši preparāti”, tiek atlasīti, piemēram, preparāti ar nosaukumiem “Ferglobin”, “Chela-Ferr”, “tecnoFER”, “FERROVITAL”, “FEROFEMIN”, “Ferromax”.

Ņemot vērā visu iepriekšminēto, proti, ka apstrīdētajā zīmē vārdiskais apzīmējums “Videral” prevalē pār pārējiem zīmes elementiem, ka apzīmējumi “VIDERAL” un “SIDERAL” ir salīdzinoši gari, turklāt tie neizraisa noteiktas asociācijas, jāsecina, ka apzīmējumu kopējais skanējums un arī vizuālais izskats ir ļoti tuvs, kas ļauj salīdzināmās zīmes uzskatīt par fonētiski un vizuāli līdzīgām. Patērētājs, kas preču zīmes parasti neredz vienlaikus (vienu otram blakus), bet gan ar zināmu laika intervālu, viena burta atšķirību, pat ja tā ir apzīmējumu sākumā, var precīzi neatcerēties.

12. Līdz ar to iebilduma iesniedzēja atsaukšanās uz LPZ 7. panta pirmās daļas 2. punkta noteikumiem uzskatāma par pamatotu.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā šā lēmuma aprakstošajā un motīvu daļā minētos paskaidrojumus un secinājumus, Apelācijas padome, vadoties no Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likuma 93. panta noteikumiem un pamatojoties uz likuma “Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm” 7. panta pirmās daļas 2. punkta noteikumiem, **nolemj**:

1. apmierināt Itālijas uzņēmējiesabiedrības PHARMANUTRA S.P.A. iebildumu pret starptautiski reģistrētās preču zīmes **Videral sopharma** (fig.) (reģ. Nr. WO 1 368 205) spēkā stāšanos Latvijā, atzīstot to par spēkā neesošu Latvijā ar tās starptautiskās reģistrācijas attiecinājuma uz Latviju dienu;

2. noraidīt Bulgārijas uzņēmējiesabiedrības SOPHARMA AD apelāciju par Patentu valdes 2018. gada 3. janvārī pieņemto lēmumu par starptautiski reģistrētās preču zīmes **Videral sopharma** (fig.) (reģ. Nr. WO 1 368 205) aizsardzības atteikumu Latvijā;

3. Patentu valdes Preču zīmju un dizainparaugu departamentam, pamatojoties uz šo lēmumu, Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likuma 100. pantā un 115. panta otrajā daļā noteiktajā

kārtībā izdarīt Patentu valdes dokumentācijā nepieciešamos ierakstus, kā arī paziņot Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācijas Starptautiskajam birojam par preču zīmes **Videral sopharma** (fig.) (reģ. Nr. WO 1 368 205) starptautiskās reģistrācijas attiecinājuma uz Latviju atzīšanu par spēkā neesošu attiecībā uz visām tās reģistrācijā ietvertajām precēm.

Lietas dalībnieks, kas nepiekrīt šim lēmumam, var triju mēnešu laikā no šā lēmuma paziņošanas dienas (Paziņošanas likums, 5. līdz 9. pants) vērsties tiesā saistībā ar šo lēmumu atbilstoši Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likuma 98. pantā un Civilprocesa likuma 30.³ nodaļā noteiktajai kārtībai.

Prasības pieteikums iesniedzams Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā. Personai, kas iesniegusi tiesā prasības pieteikumu, ir pienākums ne vēlāk kā septiņas dienas pēc prasības pieteikuma iesniegšanas informēt par to Apelācijas padomi. Lietas ierosināšana tiesā aptur Apelācijas padomes lēmuma izpildi.

Šis lēmums stājas spēkā Rūpnieciskā īpašuma institūciju un procedūru likuma 99. pantā noteiktajā kārtībā.

Lietas izskatīšanas sastāva priekšsēdētāja: /personiskais paraksts/ D. Liberte

Lietas izskatīšanas sastāva locekļi: /personiskais paraksts/ I. Bukina

/personiskais paraksts/ I. Plūme-Popova